

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 17 listopada 2025 r.

Znak:WZON.I.9532.1.1.2025

**Pan
Marcin Pacholec
Przewodniczący Powiatowego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Jędrzejowie
ul. Okrzei 49 B
28 – 300 Jędrzejów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6c ust 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku i o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹, oraz §16 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 roku w sprawie trybu i sposobu prowadzenia kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych², przeprowadzono okresie od 11 lutego 2025 roku do 14 marca 2025 roku, kontrolę problemową w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jędrzejowie ul. Okrzei 49b, 28-300 Jędrzejów.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie:

- Rafał Zieliński – kierownik Oddziału ds. obsługi Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach - kierownik zespołu kontrolującego – upoważnienie Nr 35/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Katarzyna Jarząbek – starszy inspektor Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach - upoważnienie Nr 36/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Anna Więckowska – inspektor Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach - upoważnienie Nr 37/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego

¹ Dz. U. 2024 poz. 44 z późn. zm.

² Dz. U. 2023 poz. 2283.

Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;

- Klaudia Pietrzyk – inspektor Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach - upoważnienie Nr 38/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Mirella Wojtecka – Grabka – lekarz specjalista chorób wewnętrznych - upoważnienie Nr 39/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Urszula Abramowicz - lekarz specjalista pediatra - upoważnienie Nr 40/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Teresa Małaczek – pracownik socjalny – upoważnienie Nr 42/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego;
- Katarzyna Abramowicz – psycholog – upoważnienie Nr 41/2025 wydane w dniu 28 stycznia 2025 roku przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolą objęto następujący zakres: stanu prawnego działalności kontrolowanego podmiotu; kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu; poprawność wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności; terminowość wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności; prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających; kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat; prawidłowość wydatkowania środków z Funduszu Pomocy na realizację zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.³

Wykonanie zadań w kontrolowanym zakresie i okresie ocenia się jako pozytywne z uchybieniami co oznacza, że nie stwierdzono nieprawidłowości, a uchybienia występują w sposób powtarzający się. Jednocześnie występujące uchybienia nie powodują następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono co następuje:

W okresie objętym kontrolą wszyscy członkowie zespołu spełniali określone w przepisach prawa wymogi⁴ oraz posiadali wymagane uprawnienia⁵ do pełnienia powierzonych im funkcji.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.

⁴ Określone w §21 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. 2021 poz. 857 ze zm.).

⁵ Określone w §23 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. 2021 poz. 857 ze zm.).

Przebieg postępowań administracyjnych w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Jędrzejowie, w sprawach o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, był zgodnie z wytycznymi określonymi w Kodeksie Postępowania Administracyjnego. Zespół nie zawsze wydaje orzeczenia z zachowaniem miesięcznego terminu na rozpatrzenie sprawy, lecz w przypadku jego przekroczenia, zgodnie z art. 36 KPA wysyła osobie zainteresowanej zawiadomienie o niezakończonym w terminie. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na zastosowanie się do przepisów szczególnych określonych w §7 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności⁶. W przypadku 3 krotnego nie stawienia się osoby zainteresowanej oraz usprawiedliwienia nieobecności należy pozostawić wniosek bez rozpoznania.

Wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Jędrzejowie realizuje z pewnymi uchybieniami. Przeprowadzona kontrola wykazała, że lekarze przewodniczący składów orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności nieprawidłowo ustalają symbole przyczyny niepełnosprawności w stosunku do wskazanych rozpoznań zasadniczych jednostek chorobowych schorzeń będących podstawą do uznania niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy. Lekarze przewodniczący składów orzekających wpisują w ocenach stanu zdrowia symbole przyczyny niepełnosprawności, pomimo tego, że nie umieszczają tych jednostek chorobowych w rozpoznaniu zasadniczym sporządzanych ocen lekarskich. Ponadto w przypadku orzeczeń o stopniu niepełnosprawności stwierdzono ustalenie w stosunku do osoby z niepełnosprawnością spełniania przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym⁷ nieadekwatnie do potwierdzonego dokumentacją medyczną stanu zdrowia wnioskodawcy. Przeprowadzona kontrola wykazała ustalanie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności w stosunku do wnioskodawców, których schorzenia nie dają takiej podstawy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wytycznymi.

Kontrola wykorzystania dotacji przyznanej z budżetu państwa w roku 2024 na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jędrzejowie wykazała przekroczenie wydatków w §4400 o kwotę 0,40 zł. Dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym, albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁸. Z uwagi jednak na wykazaną powyżej wysokość wydatków z przekroczeniem planu w §4410 o kwotę 0,40 zł opisane działanie, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Ponadto brakująca kwota ma pokrycie w planie finansowym jednostki. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie finansowania wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności obywatelom Ukrainy o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁹.

⁶ Dz. U. 2021 poz. 857 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2024 r. poz. 1251.

⁸ Dz. U. 2024 poz. 104.

⁹ Dz. U. 2025 poz. 337.

Kontrola prawidłowości sporządzenia ocen funkcjonowania społecznego przez pracownika socjalnego wykazała następujące uchybienia, jednakże nie miały one istotnego wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie.

Ustalenia dokonane podczas wywiadu i obserwacji pracownik socjalny przyjął jako wiążące dla określenia wagi naruszenia sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych, co ma odzwierciedlenie w opisie stanu faktycznego. W toku kontroli ustalono, że nie we wszystkich sprawach w opisie stanu faktycznego pracownik socjalny odniósł się do pkt. VI.1.1) d) – inne czynności z zakresu samoobsługi, oraz pkt. X – inne trudności w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować. W toku kontroli zwrócono uwagę na fakt, że ustalenia dotyczące zakresu niezbędnej opieki i pomocy w przypadku zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności wykazane w pkt. VIII oceny powielane są w pkt. IX, który to pkt. odnosi się do osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Podkreślenia wymaga fakt, że we wszystkich sprawach, w których przesłanką kwalifikującą do stopnia niepełnosprawności była zdolność do pracy w warunkach chronionych, pracownik socjalny w pkt. XI oceny - Zdolność osoby orzekanej do zatrudnienia - wykazywał ograniczenia dotyczące przeciwwskazań do zatrudnienia. Oceniając całościowo ustalenia dokonane podczas kontroli i przedstawione w materiale dowodowym należy stwierdzić, że wykazane uwagi nie rzutują na podjęte rozstrzygnięcia w kwestii kwalifikowania do określonego stopnia niepełnosprawności. Na podstawie wykazanych powyżej uchybień istotne jest, aby pracownik socjalny podczas ich sporządzania dokładnie opisywał ograniczenia osoby z niepełnosprawnością do zatrudnienia. Systemowo oceny funkcjonowania społecznego, poza wykazanymi wyjątkami, zostały opracowane poprawnie, zgodnie z obowiązującymi standardami. Ustalenia dokonane w procesie orzecznictwa wskazują na związek pomiędzy rozpoznanymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania na poziomie indywidualnym i społecznym, a proponowanym rozstrzygnięciem. Kontroli poddano również spójność rozstrzygnięcia zaproponowanego przez pracownika socjalnego z kwalifikacją lekarza – przewodniczącego składu orzekającego. Stwierdzono zgodność stanowisk.

W przypadku ocen sporządzanych przez psychologa przeprowadzona kontrola wykazała uchybienia polegające na niepełnym opisie zakresu wymaganej opieki w związku z niepełnosprawnością. Punkt XII oraz XIII oceny psychologicznej powinien zawierać opis rodzaju i zakresu wymaganej opieki lub pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji wynikającej z niepełnosprawności. Ponadto stwierdzono niezgodność oceny psychologicznej z przyznaniem punktem 7 wskazań. Ocena psychologiczna wskazuje na prawidłowe funkcjonowanie w każdym ocenianym aspekcie „Rozwój motoryczny - prawidłowy” „Percepcja wzrokowa, słuchowa, koordynacja wzrokowo ruchowa - prawidłowa”, „Rozwój mowy - prawidłowy” „Rozwój poznawczy - prawidłowy” „Rozwój emocjonalny - prawidłowy”, co nie daje uzasadnienia do przyznania 7 punktu wskazań. Brak w ocenie opisu obszarów, w których dziecko wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi kieruję następujące zalecenia pokontrolne:

- zapoznanie wszystkich członków powiatowego zespołu z ustaleniami poczynionymi w trakcie kontroli oraz stwierdzonymi uchybieniami;
- podjęcie działań mających na celu uzupełnienie składu powiatowego zespołu o lekarzy przewodniczących składów orzekających o następujących specjalizacjach lekarskich: okulista, kardiolog, pulmonolog;
- podjęcie działań mających na celu prawidłowe wydawanie przez lekarzy przewodniczących składów orzekających orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,

a w szczególności: prawidłowe zaliczanie choroby do rozpoznania zasadniczego i schorzeń współistniejących, a także ustalanie symboli przyczyny niepełnosprawności adekwatnie do ustalonych w rozpoznaniu zasadniczym chorób;

- podjęcie działań mających na celu prawidłowe prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie pozostawiania wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności bez rozpoznania;
- podjęcie działań mających na celu prawidłowe sporządzanie przez członków składów orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności ocen pracownika socjalnego i psychologa uwzględniających stwierdzone w ramach kontroli uchybienia.

O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach proszę poinformować Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim zgodnie z § 16 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 w sprawie trybu i sposobu prowadzenia kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁰, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Do wiadomości:

1. Pan
Paweł Faryna
Starosta Jędrzejowski
2. aa

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski

¹⁰ Dz. U. 2023 poz. 2283.